

3. Resultat per aksje

3.1 Innledning

Resultat per aksje («Earnings per share» eller «EPS») er et nøkkeltall som angir et selskaps inntjening og inngår som input til verdivurderingen av et selskap. Nøkkeltallet brukes ofte i forbindelse med analyse av investeringspotensialet i selskaper.

Formålet med IAS 33 er å sette opp prinsipper for fastsettelse og presentasjon av resultat per aksje for å bidra til meningsfylt sammenligning av inntjening mellom ulike selskaper og mellom ulike rapporteringsperioder for samme selskap (IAS 33.1). I standarden defineres nøkkeltallets teller, altså «resultat», men hovedfokuset i standarden er likevel nevneren ettersom denne ikke lar seg definere på en like enkel måte.

Nøkkeltallet utvannet resultat per aksje tar, i motsetning til basisresultat per aksje, høyde for utvanningspotensialet fra utestående konvertible instrumenter, for eksempel opsjoner eller tegningsretter, som kan vanne ut selskapets ordinære aksjer.

3.2 Virkeområde

IAS 33 gjelder for selskaper med egenkapitalinstrumenter som er notert i et offentlig marked, eller som sender inn regnskapet til en reguleringsmyndighet med hensikt å notere sine egenkapitalinstrumenter i et offentlig marked (IAS 33.2).

Standarden tillater også at man frivillig kan velge å opplyse om resultat per aksje i regnskapet, i så fall må det gjøres i samsvar med kravene i standarden (IAS 33.3).

Hvorvidt et selskap har som hensikt å notere egenkapitalinstrumenter kan være en krevende skjønnsmessig vurdering. Dersom selskapets egenkapitalinstrumenter ikke er børsnotert på balansedagen, men børsnoteringen gjennomføres for offentliggjøring av årsregnskapet, vil det i de fleste tilfeller være en rimelig antagelse at selskapet har vært i prosess med notering av egenkapitalinstrumenter på balansedagen. I de tilfellene vil det være krav om å presentere resultat per aksje i årsregnskapet.

Et offentlig marked kan være innenlandsk eller utenlandsk børs eller et marked utenom børs. Eksempler på offentlige markeder i Norge er Euronext Oslo Børs, Euronext Expand, Euronext Growth, Euronext NOTC og Nordic ABM. Merk at begrepet offentlig marked er et videre begrep enn et regulert marked, slik at selv med aksjer notert på Euronext Growth og Nordic ABM vil et selskap være innenfor virkeområdet til IAS 33 og det er følgelig krav om å rapportere på resultat per aksje.

Selskaper som utarbeider konsernregnskap trenger kun å opplyse om resultat per aksje og utvannet resultat per aksje for konsernregnskapet (IAS 33.4). Dersom et selskap som utarbeider konsernregnskap oppgir resultat per aksje i selskapsregnskapet til morselskapet, skal EPS for morselskapet ikke gjengis i konsernregnskapet.

3.3 Basisresultat per aksje

Resultat per aksje skal beregnes som årets resultat delt på gjennomsnittlig antall utestående aksjer for perioden (IAS 33.10):

$$\frac{\text{Resultat henførbart til morselskapets ordinære eiere}}{\text{Gjennomsnittlig antall ordinære utestående aksjer}}$$

Resultat per aksje skal presenteres i resultatregnskapet (IAS 33.66). Dersom det er flere ordinære aksjeklasser skal det opplyses om resultat per aksje for hver av de ordinære aksjeklassene.

Praksiseksempel 3.1 Presentasjon av resultat per aksje i resultatregnskapet

Alle tall i NOK 1 000 (periode 1.1–31.12)

LERØY SEAFOOD GROUP (KONSERN)	Noter	2022	2021
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter	5/25	26 645 877	23 073 280
Andre gevinster og tap	5	6 380	62 814
Varekjøp	25	16 064 207	12 836 975
Beholdningsendring biologiske eiendeler til selvkost, råvarer og ferdigvarer	12	-1 656 202	-94 868
Lønn og andre personalkostnader	16/22	3 815 833	3 473 829
Andre driftskostnader	22/27	3 907 502	3 142 642
Driftsresultat før avskrivninger og verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		4 520 918	3 777 516
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	7	33 559	32 914
Avskrivninger på bruksretteieendeler	8	550 056	505 694
Avskrivninger på varige driftsmidler	9	742 424	713 726
Nedskrivninger	7	0	6 400
Driftsresultat før verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		3 194 879	2 518 783
Verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler	11	1 088 166	1 085 304
Driftsresultat		4 283 045	3 604 087
TILKNYTTET VIRKSOMHET OG NETTO FINANS			
Inntekter fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	5/10	65 675	121 502
Netto finansposter	23	-281 769	-193 924
Resultat før skattekostnad		4 066 951	3 531 665
Sum skattekostnad	17	-901 829	-750 569
ÅRSRESULTAT		3 165 122	2 781 096
Herav kontrollerende eierinteressers andel		2 906 781	2 632 371
Herav ikke-kontrollerende eierinteressers andel		258 341	148 725
Resultat per aksje	19	4,88	4,42
Utvannet resultat per aksje	19	4,88	4,42

Lerøy Seafood opplyste om resultat per aksje i sitt årsregnskap for 2022:

Kilde: Lerøy Seafood ASA, Årsrapport 2022 (vår markering)

3.3.1 Årets resultat til eierne av morselskapet (teller)

Årets resultat ved beregning av resultat per aksje består av årets resultat fra vide-reført virksomhet, justert for minoritetens andel av årets resultat (IAS 33.12). Den består dermed kun av den delen av årets resultat som tilhører eierne av morselskapet. Årets resultat til eierne av morselskapet må også justeres for utbytte til eventuelle preferanseaksjer, som er klassifisert som egenkapital, ettersom slikt utbytte representerer inntekter som ikke tilfaller eierne av morselskapet.

Teoriksempel 3.1: Beregning av årets resultat for eierne av morselskapet

Selskap A har to aksjeklasser (aksjeklasse X og Y). Hver aksjeklasse består av 50 aksjer, som alle er fullt innbetalt. Aksjeklasse X er en preferanseaksje som gir eierne rett til å motta et fast utbytte per aksje på kr 2, og rett til å delta på like vilkår med aksjeklasse Y i eventuelt videre utdelt utbytte.

		NOK
Årets resultat		1 000
Fast utbytte til aksjeklasse X	(50 aksjer x kr 2)	-100
Årets resultat (ikke distribuert)		900
Andel av resultat som kan henføres til eierne av preferanseaksjer	(900 / 2)	-450
Årets resultat til eierne av ordinære aksjer		450

3.3.2 Gjennomsnittlig antall utestående aksjer (nevner)

Ved beregning av resultat per aksje er nevneren vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer i perioden (IAS 33.19). Det er kun ordinære aksjer som skal tas med i beregningen. Ordinære aksjer er i standarden definert som egenkapitalinstrumenter som er underordnet alle andre klasser av egenkapitalinstrumenter (IAS 33.5). Det vil si de aksjene som har lavest prioritet og tar del i periodens overskudd etter andre typer av aksjer, som for eksempel preferanseaksjer (IAS 33.6). Et selskap kan ha flere enn én klasse av ordinære aksjer. Aksjeklassene som ikke er en del av den laveste prioriterte klassen av egenkapitalinstrumenter, som preferanseaksjer, er ikke ordinære aksjer og inngår dermed ikke i beregningen av gjennomsnittlig antall utestående aksjer. Dersom selskapet har flere aksjeklasser, er det derfor viktig at det vurderes hva som er den laveste aksjeklassen og som følge av det er å anse som ordinære aksjer når EPS skal beregnes.

Praksiseksempel 3.2 Aksjeklasser

Schibsted opplyste i sitt årsregnskap for 2022 om at de hadde to ulike aksjeklasser, men at disse hadde like rettigheter i perioden og ble derfor behandlet som én klasse av ordinære aksjer:

Note 15 - Earnings per share**Principle**

Basic and diluted earnings per share presented for ordinary shares. The A-shares and B-shares of Schibsted have equal rights to share in profit for the period and are therefore treated as being one class of ordinary shares in relation to calculation of earnings per share.

Kilde: Schibsted ASA, Årsrapport 2022, utdrag fra note 15

Hovedregelen i IAS 33 er at alle ordinære aksjer inngår i beregningen av gjennomsnittlig antall utestående aksjer fra det tidspunktet betaling for aksjene mottas (IAS 33.21), med følgende unntak:

- Ordinære aksjer som ikke er fullt innbetalt skal kun inkluderes forholdsmessig, basert på hvor stor andel av aksjen som er innbetalt (IAS 33.A15),
- Egne aksjer skal ikke inkluderes i beregningen av gjennomsnittlig antall utestående aksjer (IAS 33.IE2), og
- Aksjer som er betinget innløsbare, det vil si aksjer som kan tilbakekalles av selskapet, skal ikke inkluderes i beregningen av gjennomsnittlig antall utestående aksjer (IAS 33.24).

Teorieksempel 3.2: Beregning av gjennomsnittlig antall utestående aksjer

Selskap A utsteder nye ordinære aksjer i løpet av regnskapsperioden som innbetales i forbindelse med emisjonen. Senere i samme regnskapsperiode foretar selskapet kjøp av egne aksjer. Tabellen under oppsummerer hendelsene i perioden:

		Utstedte aksjer	Egne aksjer	Utestående aksjer
1. januar	Utestående ordinære aksjer	2 000	300	1 700
31. mai	Utstedelse av nye aksjer	800		2 500
1. desember	Kjøp av egne aksjer		250	2 250
31. desember	Utestående ordinære aksjer	2 800	550	2 250

Beregning av gjennomsnittlig antall utestående aksjer:

$$(1\,700 \times 5/12) + (2\,500 \times 6/12) + (2\,250 \times 1/12) = 2\,146 \text{ aksjer}$$

Kilde: IAS 33, Illustrative Examples, eksempel 2.

Antall aksjer som benyttes i beregningen av vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer skal justeres for enhver transaksjon eller hendelse som endrer antall utestående aksjer, uten en tilsvarende endring i ressurser (IAS 33.26). Eksempler på slike transaksjoner eller hendelser kan være en fonds- eller bonusemisjon, et bonuselement i en tegningsrettsemissjon til eksisterende aksjonærer, eller en aksjesplitt og en motsatt aksjesplitt (også kalt aksjespleis) (IAS 33.27). Beregningen av basisresultat og utvannet resultat per aksje skal i disse tilfellene justeres med tilbakevirkende kraft (IAS 33.64).

Teorieksempel 3.3: Beregning av basisresultat per aksje

Dette eksemplet viser beregningen av basisresultat per aksje for et selskap med en mer kompleks kapitalstruktur, Selskap B, i år 1.

Ordinære aksjer: Antall utestående ordinære aksjer i begynnelsen av år 1 var 5 000 000. 1. mars år 1 ble 200 000 ordinære aksjer utstedt for kontanter.

Konvertible obligasjoner: I siste kvartal år 0 ble 5 % konvertible obligasjoner med en hovedstol på MNOK 12 og en nedbetalingstid på 20 år solgt for kr 1 000 (nominell) med oppgjør i kontanter. Renten skal betales to ganger i året, 1. november og 1. mai. Hver obligasjon kan konverteres til 40 ordinære aksjer. Ingen obligasjoner ble konvertert i år 0. Hele utstedelsen ble konvertert 1. april år 1 fordi utstedelsen ble innkalt av Selskap B.

Konvertible preferanseaksjer: I andre kvartal år 0 ble 800 000 konvertible preferanseaksjer utstedt for eiendeler i en kjøpstransaksjon. Kvartalsvis fast utbytte for hver konvertible preferanseaksje er kr 0,05, og utbytte betales ved slutten av hvert kvartal for aksjer som er utestående på denne dagen. Hver aksje er konvertibel til én ordinær aksje. 1.juni år 1 konverterte innehavere av 600 000 konvertible preferanseaksjer sine preferanseaksjer til ordinære aksjer.

Tegningsretter: 1. januar år 1 ble det utstedt tegningsretter for kjøp av 600 000 ordinære aksjer til kr 55 per aksje, over en periode på 5 år. Alle utestående tegningsretter var utøvd per 1. september år 1. Gjennomsnittlig markedspris fra 1. januar til 1. september år 1 var kr 57,125.

Opsjoner: 1. juli år 1 ble det utstedt opsjoner på kjøp av 1 500 000 ordinære aksjer til kr 75 per aksje over en periode på 10 år. Ingen opsjoner ble utøvd i løpet av år 1 (utøvelsesprisen på opsjonen oversteg markedsprisen på de ordinære aksjene).

Skattesats: 40 %

Resultat for år 1 fra videreført virksomhet til morselskapet: Kr 11 800 000

Resultat for år 1 til morselskapet: Kr 9 800 000

Beregning av basisresultat per aksje	NOK
Resultat fra videreført virksomhet henførbart til morselskapet	11 800 000
Fratrukket utbytte preferanseaksjer (800 000 x 0,05) + (200 000 x 0,05) x 3	-70 000
Resultat fra videreført virksomhet henførbart til eierne av morselskapet	11 730 000
Tap fra avvirket virksomhet henførbart til morselskapet	-2 000 000
Resultat henførbart til eierne av morselskapet	9 730 000

Dato	Utestående aksjer	Brøkdel av periode	Vektet gjennomsnittlig antall aksjer
1. januar-28. februar	5 000 000	2/12	833 333
<i>Utstedelse av ordinære aksjer 1. mars</i>	200 000		
1.mars-31. mars	5 200 000	1/12	433 333
<i>Konvertering av 5 % obligasjon 1. april</i>	480 000 (12 000 000 / 1 000) x 40		
1. april-31. mai	5 680 000	2/12	946 667
<i>Konvertering av preferanseaksjer 1. juni</i>	600 000		
1. juni-1. august	6 280 000	3/12	1 570 000
<i>Utøvelse av tegningsretter 1. september</i>	600 000		
1. september-31. desember	6 880 000	4/12	2 293 333
Vektet gjennomsnittlig antall aksjer			6 076 667

Basisresultat per aksje	NOK
Resultat fra videreført virksomhet (11 730 000 / 6 076 667)	1,93
Tap fra avviklet virksomhet (-2 000 000 / 6 076 667)	-0,33
Resultat (9 730 000 / 6 076 667)	1,60

Kilde: IAS 33, Illustrative Examples, utdrag fra eksempel 12.

3.4 Utvannet resultat per aksje

Selskaper inngår ofte avtaler om å utstede aksjer i fremtiden som vil føre til en endring i resultat per aksje. I standarden omtales disse som potensielle ordinære aksjer. Effekten av slike fremtidige avtaler er imidlertid ikke reflektert i basisresultat per aksje, og for selskaper som har slike effekter ville presentasjon og opplysninger om kun basisresultat per aksje kunne være ufullstendig. Dette fører til behov for et resultatmål som hensyntar de utvannende potensielle ordinære aksjene som er utestående i perioden. I standarden er definert dette resultatmålet som utvannet resultat per aksje.

Potensielle ordinære aksjer er definert som et finansielt instrument eller en annen kontrakt som kan gi innehaveren rett til ordinære aksjer (IAS 33.5). Eksempler på potensielle ordinære aksjer kan være preferanseaksjer, opsjoner og tegningsretter, eller aksjer utstedt ved oppfyllelse av en kontraktmessig forpliktelse, for eksempel kjøp av et selskap eller en eiendel (IAS 33.7).

Utvannet resultat per aksje skal beregnes på samme måte som basisresultat per aksje, men både teller og nevner skal justeres for effekten av potensielle endringer i ordinære aksjer, som har en utvannende effekt på resultat per aksje (IAS 33.31). Det foretas ikke justeringer for innvannende effekter, det vil si når effekten har en positiv effekt på resultat per aksje.

3.4.1 Utvannet resultat

Ved beregning av utvannet resultat per aksje skal det tas utgangspunkt i resultatet benyttet i beregningen av basisresultat per aksje, så skal det gjøres justeringer for utbytte, renter og eventuelle andre endringer i årets resultat knyttet til utvannende potensielle ordinære aksjer (IAS 33.33). Resultatet justeres for å reflektere endringer som ville ha oppstått dersom de potensielle ordinære utestående aksjene faktisk ble utstedt i perioden. Dette henger sammen med at i beregningen av utvannet resultat per aksje justeres nevneren med aksjeeffekten som kommer ved for eksempel konverteringen av et lån. Dersom lånet hadde vært konvertert på et tidligere tidspunkt, ville rentene som i perioden har påløpt bortfalt.

3.4.2 Utvannede aksjer

Gjennomsnittlig antall utestående aksjer skal beregnes på samme måte som for basisresultat per aksje, i tillegg til at gjennomsnittlig antall ordinære aksjer som ville bli utstedt ved konvertering av alle potensielle ordinære aksjer med en utvannende effekt skal inkluderes (IAS 33.36). I beregningen må det legges til grunn at de potensielle ordinære aksjene konverteres på et tidligst mulig tidspunkt, for eksempel på første dag i regnskapsperioden, dersom de eksisterte på denne datoen. Eventuelt skal konvertering ved tildeling simuleres, og konverteringen skal forutsettes gjennomført i henhold til de mest gunstige vilkårene for motparten når det foreligger flere enn ett grunnlag for konvertering (IAS 33.39). Potensielle ordinære aksjer som kanselleres, utløper eller konverteres i løpet av regnskapsperioden skal inngå i beregningen av utvannet resultat per aksje frem til det tidspunktet de endrer status eller ikke lenger har en utvannende effekt (IAS 33.38).

For ansattes aksjeopsjoner og andre aksjebaserte betalingsordninger (innenfor virkeområdet til IFRS 2) må en hensynta varens eller tjenestens virkelige verdi (IAS 33.47A). For ansattopsjoner vil arbeidsgiver motta kontantbetalingene ved utøvelse, i tillegg til verdien av varer og tjenester som den ansatte bidrar med over opsjonens levetid. Alt annet likt, vil den utvannende effekten øke utover i innvinningsperioden siden det reelle vederlaget (bestående av både kontantbeløpet og gjenværende arbeidstjenester) for å utøve opsjonene reduseres over tid.

Teorieksempel 3.4: Fastsettelse av utøvelsespris på ansattes aksjeopsjoner

Vektet gjennomsnittlig antall aksjeopsjoner som er ikke-innvunnet per ansatt	1 000
Vektet gjennomsnittlig beløp per ansatt som skal innregnes over resten av innvinningsperioden for ansattjenester som skal ytes som vederlag for aksjeopsjoner, fastsatt i samsvar med IFRS 2	Kr 1 200
Kontant utøvelsespris på aksjeopsjoner som er ikke-innvunnet	Kr 15
Beregning av justert utøvelsespris	
Virkelig verdi av tjenester som gjenstår å ytes per ansatt:	Kr 1 200
Virkelig verdi av tjenester som gjenstår å ytes per opsjon: (kr 1200 / 1000)	Kr 1,20
Total utøvelsespris av aksjeopsjoner (kr 15 + kr 1,20)	Kr 16,20

Potensielle ordinære aksjer skal kun inngå i beregningen av utvannet resultat per aksje dersom konvertering ville hatt utvannende effekt (IAS 33.41). En utvanningseffekt oppstår dersom konverteringen av de potensielle ordinære aksjene gir en reduksjon i resultat per aksje sammenlignet med basisresultat per aksje, som for eksempel vil være tilfellet for tegningsretter og opsjoner som har lavere utøvelseskurs enn gjennomsnittlig markedspris for selskapets ordinære aksjer (det vil si at de er «in-the-money») (IAS 33.47), og for skrevne salgsoptjoner som

forplikter selskapet til å kjøpe tilbake egne aksjer for en høyere pris enn gjennomsnittlig markedspris for selskapets ordinære aksjer. På den andre siden skal opsjoner og tegningsretter med utøvelseskurs som overstiger markedskurs («out-of-the-money») ikke inkluderes i beregningen av utvannet resultat per aksje fordi de har en innvanningseffekt.

Ordinære aksjer med betinget utstedelse er ordinære aksjer som kan utstedes for en liten eller ingen kontantsum eller et annet vederlag ved oppfyllelse av nærmere angitte betingelser i en betinget aksjeavtale (IAS 33.5). På samme måte som i beregningen av basisresultat per aksje, skal aksjer med betinget utstedelse behandles som utestående frem til betingelsene er oppfylt, og inkluderes dermed ikke i beregningen av utvannet resultat per aksje før alle betingelsene er oppfylt (IAS 33.52). En betinget utstedelse kan være enten basert på resultat (IAS 33.54), basert på aksjepris (IAS 33.55) eller avhengig av andre betingelser, for eksempel åpning av et nærmere bestemt antall butikker innen en gitt periode (IAS 33.56). Aksjer som kun kan utstedes etter at det har gått en viss tid er imidlertid ikke aksjer med betinget utstedelse, da det ikke knytter seg usikkerhet til tidsforløp (IAS 33.24).

Ansattes aksjeopsjoner med fastsatte vilkår som omfattes av IFRS 2 blir som hovedregel behandlet som opsjoner i beregningen av utvannet resultat per aksje, selv om de er betinget av at de innvinnes (IAS 33.48). Dette gjelder for eksempel hvor en ansatt må stå i stillingen i tre år før aksjene mottas. På den andre siden skal aksjeopsjoner for ansatte som er basert på inntjening behandles som aksjer med betinget utstedelse. I tillegg til tidsforløpet er utøvelse av slike opsjoner avhengige av at særlige betingelser blir oppfylt, for eksempel at resultatet overstiger et visst beløp i perioden.

Teorieksempel 3.5: Beregning av utvannet resultat per aksje

Følgende informasjon er relevant for Selskap C ved beregning av utvannet resultat per aksje:

- Årets resultat som tilfaller eierne av morselskapet er MNOK 1,2
- Gjennomsnittlig antall utestående ordinære aksjer er 500 000.
- Gjennomsnittlig markedspris på ordinære aksjer for år 1 er kr 20
- Gjennomsnittlig antall aksjer dekket av opsjonsprogrammer for år 1 er 100 000.
- Utøvelseskurs for aksjer inkludert i opsjonsprogrammer for år 1 er kr 15

Beregning av resultat per aksje	Resultat	Aksjer	Per aksje
Årets resultat som tilfaller eierne av selskapet for år 1	1 200 000		
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer i år 1		500 000	
Resultat per aksje			2,40
Gjennomsnittlig antall aksjer omfattet av aksjeopsjonsprogrammer		100 000	
Gjennomsnittlig antall aksjer som ville vært utstedt til gjennomsnittlig markedspris (100 000 x kr 15 / kr 20)		(75 000)	
Utvannet resultat per aksje	1 200 000	525 000	2,29

Kilde: IAS 33, Illustrative Examples, eksempel 5.

Teorieksempel 3.6: Beregning av utvannet resultat per aksje

Dette eksemplet bygger videre på **Teorieksempel 3.3: Beregning av basisresultat per aksje**, og faktum er derfor det samme.

Beregning av utvannet resultat per aksje		NOK
Resultat fra videreført virksomhet henførbart til eierne av morselskapet		11 730 000
Pluss: resultatpåvirkning av antatte konverteringer		
	Utbytte preferanseaksjer (800 000 x 0,05) + (200 000 x 0,05) x 3	70 000
	Rente på 5 % konvertible obligasjoner (((12 000 000 x 5 %) / 4) x 1 - 0,4)	90 000
Effekt antatte konverteringer		160 000
Resultat fra videreført virksomhet henførbart til eierne av morselskapet, inkludert antatte konverteringer		11 890 000
Tap fra avviklet virksomhet henførbart til morselskapet		-2 000 000
Resultat henførbart til eierne av morselskapet inkludert antatte konverteringer		9 890 000
Vektet gjennomsnittlig antall aksjer		
	Tegningsretter (57,125 - 55) / 57,125 x 600 000 = 22 320 aksjer; 22 320 x 8 / 12 = 14 880	14 880
	Konvertible preferanseaksjer (800 000 aksjer x 5 / 12) + (200 000 x 7 / 12)	450 000
	5 % konvertible obligasjoner (480 000 aksjer x 3 / 12)	120 000
Utvannede potensielle ordinære aksjer		584 880
Justert vektet gjennomsnittlig antall aksjer		6 661 547
Utvannet resultat per aksje		NOK
Resultat fra videreført virksomhet (11 890 000 / 6 661 547)		1,78
Tap fra avviklet virksomhet (-2 000 000 / 6 661 547)		-0,30
Resultat (9 890 000 / 6 661 547)		1,48

Kilde: IAS 33, Illustrative Examples, utdrag fra eksempel 12.

3.5 Presentasjon og opplysninger

Som beskrevet i artikkelen om presentasjon kan oppstillingen over resultatet og oppstillingen over andre inntekter og kostnader presenteres enten sammen eller som to separate oppstillinger. Når oppstillingene presenteres separat skal basisresultat og utvannet resultat per aksje presenteres i oppstillingen over resultatet (IAS 33.67A). Opplysningene om resultat per aksje og utvannet resultat per aksje skal presenteres på en tilsvarende fremtredende måte for alle perioder presentert i årsregnskapet (IAS 33.66) og uavhengig av om tallene er positive eller negative (IAS 33.69). Dersom basisresultat og utvannet resultat per aksje er likt, kan begge deler presenteres på én linje (IAS 33.67). Resultatet per aksje og utvannet resultat per aksje skal presenteres separat for hver klasse ordinære aksjer dersom selskapet har flere klasser ordinære aksjer (IAS 33.66).

I tilfeller hvor selskapet presenterer avviklet virksomhet i henhold til IFRS 5, skal selskapet presentere resultat og utvannet resultat per aksje for den avviklede virksomheten, enten i oppstillingen over totalresultatet eller i notene til regnskapet (IAS 33.68).

Følgende tilleggsopplysninger skal gis om resultat per aksje i note (IAS 33.70):

- a) Beløpet brukt i telleren ved beregning av basisresultat og utvannet resultat per aksje, samt en avstemming mot periodens resultat til eierne av morselskapet.
- b) Vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer benyttet i nevneren ved beregning av basisresultat og utvannet resultat per aksje, samt en avstemming mellom de to.
- c) Instrumenter, inkludert aksjer med betinget utstedelse, som muligens vil kunne utvanne basisresultat per aksje i fremtiden, men som ikke ble omfattet av beregningen av utvannet resultat per aksje fordi de er innvannende for den presenterte perioden eller de presenterte periodene.
- d) Dersom det etter balansedagen, men før avleggelsen av årsregnskapet, er gjennomført transaksjoner som vesentlig endrer antall ordinære aksjer, for eksempel utstedelse av aksjer mot betaling, konvertering av potensielle ordinære aksjer eller utstedelse av aksjeopsjoner eller tegningsretter eller andre konvertible instrumenter, skal dette omtales i regnskapet. Transaksjoner utført etter balansedagen påvirker imidlertid ikke basisresultat og utvannet resultat per aksje for tidligere regnskapsperioder.

Praksiseksempel 3.3 Opplysninger om potensielle ordinære aksjer som kan utvanne resultat per aksje

Norwegian Air Shuttle ASA har opplyst i 2022-regnskapet om potensielle aksjer som ikke er inkludert i beregningen av utvannet resultat per aksje fordi de er innvannende, i henhold til IAS 33.70 c):

	2022	2021
Number of shares outstanding	929,989,739	928,518,496
Potential shares that might become dilutive in future periods		
Perpetual bond	194,950,792	195,801,049
Potential number of shares outstanding after dilution	1,124,940,531	1,124,319,545

Kilde: Norwegian Air Shuttle ASA, annual report 2022, utdrag fra note 11

Dersom resultat og utvannet resultat per aksje er basert på alternative resultatmål, for eksempel EBITDA per aksje, kan denne informasjonen kun gis som noteopplysninger i årsregnskapet (IAS 33.73). Til tross for at det således er en åpning for å anvende et alternativt resultatmål i telleren er standarden tydelig på at nevneren også i et sânt tilfelle skal reflektere det samme gjennomsnittlig antall utestående aksjer som ved beregning av basisresultat og utvannet resultat per aksje etter standardens bestemmelser. Gis det informasjon om et alternativt EPS må den inkludere en beskrivelse av hvordan det alternative resultatmålet beregnes og en avstemming mot regnskapsoppstillingene.